

ПЛАН ТРЕТМАНА РИЗИКА – ЕПИДЕМИЈЕ/ПАНДЕМИЈА

Ради смањивања нивоа ризика од дејства негативних последица, идентификоване потенцијалне опасности или комбинација опасности, предузимају се мере из области превентиве и реаговања:

1. превентива

- 1.1. стратегије, нормативног уређења, планова
- 1.2. система за рану најаву
- 1.3. просторног планирања и легализације објеката

2. реаговање

- 2.1. стања спремности капацитета за реаговање
- 2.2. спремности капацитета ватрогасно-спасилачких јединица
- 2.3. спремности капацитета јединица цивилне заштите
- 2.4. базе података и подлога за потребе планирања цивилне заштите
- 2.5. способност субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање
- 2.6. стање мобилности везе

Структурне мере и активности су мере које се односе на инвестиције у изградњу или реконструкцију инфраструктуре, а чија пројектно-техничка документација треба да садржи све неопходне податке о постојећим ризицима.

Неструктурне мере и активности су све оне мере које подразумевају коришћење постојећих знања, праксе и стандарда за смањење ризика од катастрофа, а нарочито оне мере исказане кроз јавне политике, планска документа и законе, које омогућавају подизање јавне свести, професионално усавршавање и едукацију у области смањења ризика од катастрофа.

У односу на носиоце предузимања мера (јавне службе, приватна предузећа, становништво и сл.), као и време када се предузимају мере (пре, у току или након епидемије), исте се и разликују. У табели која следи, дат је преглед: мера, носиоца активности на реализацији мера и време реализације мера:

Табела – преглед мера, носиоца и времена реализације

МЕРЕ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Редовно одржавање школског простора, проветравање учионица, чишћење дворишта и учионица и редовно прање корпи за отпатке, користећи рукавице	ШУ ОШ ПУКВ	превентивно
Прање и дезинфиковање подова, зидова, врата и површина клупа	ШУ ОШ ПУКВ	превентивно
Редовно снабдевање течним сапуном тоалета, учионица и трпезарија	ШУ ОШ ПУКВ	превентивно
Подстицање ученика на прање руку	ШУ ОШ ПУКВ	превентивно
Препоручити ученицима и одраслима да не додирују очи, уста и нос неопраним рукама	ШУ ОШ ПУКВ	превентивно
Не размењивати храну и не користити исте флашице за воду	ШУ ОШ ПУКВ	превентивно
Употребљене папирне марамице и ученицима да се одложе прославе и дружења	ШУ ОШ ПУКВ	превентивно

Планирати активности ученичког парламента које ће подстицати ученике на редовно одржавање личне хигијене и одржавање школског простора	ШУ ОШ ПУКВ	превентивно
Поставити препоруке о превентивним активностима на сајт школе	ШУ ОШ ПУКВ	превентивно
У оквиру наставних и ваннаставних активности планирати, у складу са предметном облашћу, васпитно-здравствене теме, односно, упознавање са путевима вирусних инфекција и информисања	ШУ ОШ ПУКВ	превентивно
Избегавање контакта са особама које имају знаке инфекције органа за дисање (кашаљ, кијање цурење носа, повишена температура)	становништво	континуирано
Избегавање масовних окупљања и боравка у простору где се налази велики број особа	становништво	континуирано
Одлагање путовања у сва подрчја у којима се региструје интезивна трансмисија вируса	становништво	континуирано
Појачана и честа хигијена руку (прање водом и сапуном најмање 20 секунди или, ако то није могуће, коришћење алкохолних гелова за дезинфекцију руку, нарочито након контакта са оболелим особама или боравка у потенцијално угроженом подручју)	становништво	континуирано
Ношење маски преко уста и носа уколико се борави у простору где су масовна окупљања (аеродроми, железничке и аутобуске станице, градски и међуградски превоз и сл.)	становништво	континуирано
Придржавање мера заштита од преношења инфекције код свих особа које осете симптоме инфекције органа за дисање (респираторна хигијена – одржавање одстојања од других особа, покривање уста и носа приликом кашљања или кијања папирним марамицама или рукавом у прегибу лакта, често прање уста)	становништво	континуирано
Избегавање контакта са живим или мртвим дивљим и домаћим животињама	становништво	континуирано
Епидемиолошки надзор и контрола	Епидемиолошке службе	континуирано
Увођење ванредне ситуације на територији града Краљева	ГШВС СОТ градоначелник	У случају препоруке
Комуникација, координација и издавање инструкција и упутстава	ГШВС СОТ градоначелник	У случају препоруке
Забрана јавног окупљања	ГШВС Налдежне епидемиолошке службе	У случају појаве епидемије
Прекид рада у школским и предшколским установама	Налдежне епидемиолошке службе ШУ ПУКВ ОШ РПК	У случају појаве епидемије
Карантин	Налдежне епидемиолошке службе ДЗК БК ЦК 2.БКОВ-а ГШВС	У случају појаве епидемије

	ЦСР	
Пријем и збрињавање болесних (изолација)	Надежне епидемиолошке службе ДЗК БК	континуирано
Прва медицинска помоћ	Надежне епидемиолошке службе ДЗК БК ЦК	континуирано
Збрињавање и обилазак старих, болесних и непокретних	ЦК ДЗК ГУ Социјално ПОВЦЗ ЦСР	континуирано
Обезбеђивање основних животних потреба	ГШВС ЈКП СВС МУП-а ДЗК БК ГУ ПОВЦЗ ДВД ЦСР	Након проглашења епидемије или ВС
Обезбеђивање простора и локација	ПУ ОКМ 2.БКОВ-а ГШВС ПОВЦЗ ДВД ЦСР	Након проглашења епидемије или ВС
Асанација	ГШВС ЈКП СВС МУП-а ДЗК БК ГУ ПОВЦЗ ДВД РПК Становништво	Након епидемије или по престанку ВС

У Републици Србији се спроводе мере у складу са Законом о заштити становништва од заразних болести које укључују и дистрибуцију здравствених упозорења путницима који долазе из подручја интезиване трансмисије вируса и, према индикацијама, здравствени надзор и изолацију оболелих и здравствени надзор над контактима или карантин за здраве контакте према дефинисаним индикацијама.

Превентивне мере за смањење ризика од појаве епидемија на територији града Краљева треба да буду свеобухватне и обухвате неколико области деловања: **јавно здравље, комуналну хигијену, информисање становништва, здравствени систем и међуинституционалну сарадњу**. У наставку су наведене конкретне мере:

1. Јачање система надзора и ране детекције

- Успостављање и одржавање ефикасног **епидемиолошког надзора** преко Завода за јавно здравље Краљева.

- Правовремено пријављивање заразних болести од стране здравствених установа (Дом здравља, болница „Студеница“ и приватне ординације).
- Употреба дигиталних алата за праћење и анализу података о ширењу зараза.

2. Побољшање санитарних и хигијенских услова

- Редовна дератизација, дезинсекција и дезинфекција на јавним површинама, у школама, вртићима и другим јавним установама.
- Обезбеђивање **безбедне пијаће воде** и контрола санитарне исправности воде у водоводном систему.
- Контрола **фекалне канализације** и отклањање дивљих депонија.

3. Едукација и информисање становништва

- Спровођење **јавних кампања** о личним хигијенским навикама (прање руку, респираторна хигијена, вакцинација).
- Обука школске деце и угрожених група (старији, хронични болесници) кроз сарадњу са Црвеним крстом и Домом здравља.
- Дистрибуција едукативног материјала путем локалних медија и друштвених мрежа.

4. Вакцинација и имунизација

- Спровођење **редовних вакцинација** деце у складу са календаром вакцинације Републике Србије.
- Организовање **ванредних вакцинација** током периода повећаног ризика (нпр. против грипа, COVID-19).
- Обезбеђивање довољних количина вакцина и лекова у здравственим установама.

5. Побољшање капацитета здравственог система

- Јачање капацитета Опште болнице „Студеница“ и Дома здравља Краљево за **брз пријем и изолацију** пацијената у случају епидемије.
- Обука здравствених радника за **поступање у ванредним ситуацијама и инфекцијама великог епидемијског потенцијала**.
- Обезбеђивање личне заштитне опреме (маске, рукавице, мантили) за здравствене раднике и друге изложене категорије.

6. Међуинституционална сарадња

- Формирање **локалног координационог тела (СОТ за пандемије или Оперативни штаб)** за управљање епидемијама које укључује:
 - Градски штаб за ванредне ситуације
 - Завод за јавно здравље
 - Дом здравља и болницу
 - Комуналне службе
 - Црвени крст и друге НВО
- Сарадња са Министарством здравља и Републичким кризним штабом.

7. Припрема и ажурирање планова

- Ажурирање **Плана одговора на појаву заразних болести** у оквиру **Плана заштите и спасавања**.
- Одржавање редовних **вежби и симулација** у случају појаве епидемије.

1. План третмана ризика - Превентива

Мера	Активност	Носиоц активности	Сарадници у реализацији	Време реализације	Извештавање
1.1.Стратегије, нормативно уређење планови	1.Припрема и ажурирање Планова јавноздравствених ризика (ова активност се реализује у 2025.години – пројекат СКГО, Институт Батут и Светска Здравствена Организација: http://civilnazastitakraljevo.rs/plan-javnozdravstveni-rizici/) 2.Израда Плана заштите и спасавања 3.Израда Плана смањења ризика од катастрофа	Штаб за ВС ЗЗЈЗ Одељење за послове цивилне заштите Градско веће	Дом Здравља Општа болница СВСМУП-а ЦК Субјекти од посебног значаја Надлежне државне институције	Стално	Усвојен План
1.2.Систем за рану најаву	1.Израда Планова ране најаве и комуникације у случају епидемије (http://civilnazastitakraljevo.rs/PDF/Plan_ZiS-epidemije.pdf http://civilnazastitakraljevo.rs/PDF/porodi%C4%8Dni_plan_z%C5%A1tite.pdf)	Штаб за ВС ЗЗЈЗ Одељење за послове цивилне заштите	Дом Здравља Општа болница СВСМУП-а ЦК Субјекти од посебног значаја Надлежне државне институције	2025	Усвојен План
1.3.Просторно планирање и легализација објеката	1.Планирање објеката за прихват велики број људи и имунизацију 2.Имплементирати прописе везано за приступачност обеката за ОСИ	Штаб за ВС ЗЗЈЗ Одељење за послове цивилне заштите	Дом Здравља Општа болница СВСМУП-а ЦК Субјекти од посебног значаја Надлежне државне институције	2026	Усвојен План јавноздравствених ризика

2. План третмана ризика - Реаговање

Мера	Активност	Носиоц активности	Сарадници у реализацији	Време реализације	Извештавање
2.1. Стање спремности капацитета за реговање	1. Спремност ЗЗЈЗ у оквиру својих надлежности и овлашћења 2. Спремност других здравствених институција за деловање током епидемије/пандемије	ЗЗЈЗ Дом Здравља Општа болница Агенс Герантолошки центар	Штаб за ВС Градска управа Министарство здравља	Стално	Извештај о раду (активностима)
2.2. Спремност капацитета ватрогасно-спасилачких јединица	1. Опремање за деловање у сложеним епидемиолошким условима	СВСМУП-а	Влада РС Донатори	Стално	Извештај о спроведеним набавкама
2.3. Спремност капацитета јединица цивилне заштите	1. Опремање и обучавање припадника ЦЗ и ДВД 2. вежбе ЦЗ	Штаб за ВС Градска управа Одељење за послове ЦЗ	СВСМУП-а ЦК ЗЗЈЗ	Стално	Извештај о раду
2.4. Базе података и подлоге за потребе планирања цивилне заштите	1. Базе података од значаја за спровођење епидемиолошких мера (ГИС)	Штаб за ВС Градска управа Служба за ГИС Одељење за послове ЦЗ	СВСМУП-а ЦК ЗЗЈЗ	Стално	Извештај о раду
2.5. Способност субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање	1. Опремање и обучавање	Штаб за ВС Субјекти од значаја за заштиту и спасавање	СВСМУП-а ЦК ЗЗЈЗ	Стално	Извештај о раду
2.6. Стање мобилности везе	1. Успостављање посебних центара за комуникацију у случају пандемије (пример: CALL центар формиран током пандемије 2020-2021)	Штаб за ВС ЗЗЈЗ Одељење за послове ЦЗ	Школска управа Медицинска школа Економска школа Гиманзија Електротехничка школа	Стално	Извештај о раду Усвојен Закључак о формирању CALL центра

У односу на посебан захтев,односно, сагледавање третмана ризика од пандемија, са становништа осетљивих категорија становништва и сектора пољопривре, у наредној табеле је дат преглед могућих мера и активности.

Табела превентива – третман ризика од пандемија – осетљиве категорије становништва и сектор пољопривреде

Мера	Активност	Носиоц активности	Сарадници у реализацији	Време реализације	Извештавање
1.1.Стратегије, нормативно уређење планови	1.Израда Плана заштите и спасавања – инклузија особа из осетљивих категорија становништва и сектора пољопривреде 2.Израда Плана смањења ризика од катастрофа са посебним освртом на мере смањења ризика са аспекта особа из осетљивих категорија становништва и сектора пољопривреде 3.Израда Планова јавноздравствених ризика са посебним акцентом инклузије особа из осетљивих категорија становништва	Штаб за ВС Одељење за послове цивилне заштите Градско веће	Помоћник градоначелника Удружења особа из осетљивих категорија становништва (посебно удружења особа са инвалидитетом) Центар за социјални рад Центар локалних услуга Институт Батут Светска здравствена организација ФАО	2025	Усвојени Планови
1.2.Систем за рану најаву	1.Активности на унапређењу Планова комуникације са аспекта укључивања посебног ризика на особе из осетљивих категорија становништва (активности у оквиру израде Планова јавноздравствених ризика, а у односу на Програм заштите и спасавања у ванредним ситуацијама - <u>Програм заштите и</u>				

	<u>спасавања у ванредним ситуацијама</u>) 2.Израда Упутстава за особе са инвалидитетом: а)слепи и слабовиди – на Брајевом писму б)Глуви и наглуви – на знаковном језику / видео ц)Непокретни и слабо покретни – штампани материјал 2.Активности на унапређењу система ране најаве и узбијавања – сирене, светлосна сигнализација, СМС поруке итд.				
1.3.Просторно планирање и легализација објеката	1.Планирање објеката за прихват и масовну имунизацију становништва, са акцентом на приступачност и захтеве особа инвалидитетом				

Табела реаговање – третман ризика од пандемија – осетљиве категорије становништва и сектор пољопривреде

Мера	Активност	Носиоц активности	Сарадници у реализацији	Време реализације	Извештавање
2.1.Стање спремности капацитета за реговање	1. Мере и активности на јачању отпорности осетљивих категорија становништва (укључивање особа и удружења у систем цивилне заштите) 2.Мере и активности на јачању отпорности пољопривредника који су	Помоћник градоначелника Удружења грађана Одељење за послове цивилне заштите Одсек за пољопривреду	Центар за социјални рад Центар локалних услуга Пољопривредници ПСС ФАО	Стално	Закључак о именовању повереника и азменика повереника ЦЗ Решење о формирању ЛЦЗОН

	угрожени појавом епидемије/пандемије кроз Фонд за пољопривреду града Краљева		Министарство пољопривреде		Извештај о реализацији Фонда
2.2.Спремност капацитета ватрогасно-спасилачких јединица	1.Подизање капацитета ватрогасно-спасилачких јединица са апсекта подршке особама са инвалидитетом				
2.3.Спремност капацитета јединица цивилне заштите					
2.4.Базе података и подлоге за потребе планирања цивилне заштите					
2.5.Способност субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање					
2.6.Стање мобилности везе					

